

PO SVETU KATOLIŠKEM

Veliko romanje na Sv. gore (župnija Sv. Peter pod Sv. gorami). V starodavnem božjepotnem svetišču Matere božje na Sv. gorah bodo dne 5., 6., 7. in 8. septembra t. l. velike romarske svečanosti. Slovesnosti se pričnejo že v soboto 5. septembra ob 6. uri zvečer, ko je otvoritev tridnevne slovesnimi večernicami. Vse tri dni: 6., 7. in 8. septembra se bodo vrstile sv. maše od petih zjutraj pa neprestano do opoldne. Med tem bodo vsaki dan pridige ob 7. in 10. uri, kakor tudi dne 6. in 7. septembra ob 6. uri zvečer pri slovesnih večernicah. Na praznik rojstva Device Marije (8. septembra) bo ob 10. uri pontifikalna sv. maša. Za vse dni je spreskrbljeno za dovolj spovednikov.

Pobožen učenjak. Letos smo obhajali stoletnico smrti slavnega francoskega učenjaka Andreja Ampere, ki je bil rojen 22. januarja 1775 ter je umrl 10. junija 1836. Ampere je bil eden največjih učenjakov, sloveč fizik in matematik, zlasti pa slovit kot raziskovalec električne struje in ustanovitelj moderne elektrodinamike. Ampere ni bil samo veren, marveč tudi pobožen katoličan. K Ozanam, znamenitemu ustanovitelju Vincencijevih konferenc, ki se najblagodejnejše udeležujejo na področju krščanske dobrotelčnosti, je Ampere nekoč rekel: »Kako velik je Bog, Ozanam! Kako velik je Bog, naše znanje pa ni nič!« Ko je Ampere nevarno obolel ter se mu je bližala smrt, mu je neki prijatelj priporočil: »Čitaj to ali drugo poglavje iz knjige »Hoja za Kristusom!« Ampere je odgovoril: »Knjigo znam skoro na pamet.« Ampere je dejanski dokaz, kako more v enem razumu skladno bivati največja učenost z neomajno vero in globoko pobožnostjo. Oholost in praznoglavoost pa si podajata sestrski roki.

Kartaški nadškof. V slovitem mestu Kartagi v Severni Afriki je obhajal nedavno nadškof Lomaitre svoj srebrni jubilej kot nadškof. Nadškof Lomaitre je bil večkrat imenovan v procesu za proglašenje za svetnico Bernardete Soubi-

rous, ki se ji je, kakor znano, Marija prikazala l. 1858 v Lurdu. Lomaitre je bil namreč nevarno bolan. V težki bolezni, ki so jo zdravniki smatrali za neozdravljivo, se je Lomaitre zatekel k blaženi Bernardeti. Na njeno priprošnjo je popolnoma ozdravel. Pri preiskavi v Rimu so priznali to ozdravljenje kot čudežno. Bil je to 2. čudež, ki je potreben za proglašenje za svetnika. Bernardeta je bila za svetnico proglašena 8. dec. 1933.

Vedno manj cerkva in duhovnikov. V mestu Moskvi, ki je glavno mesto Rusije, je bilo pred svetovno vojno 1624 pravoslavni cerkva, 5 katoliških, 3 protestantske in 6 sinagog. Danes pa je tamkaj samo 98 pravoslavni, 2 katoliški, 1 protestantska in 2 sinagogi. Število duhovnikov vseh veroizpovedi je znašalo 13000, sedaj pa jih je komaj 200. Nasledki boljševiške brezbožnosti in preganjanja vere in duhovnikov.

Minister brani misijonarje. V parlamentu pokrajine Madras (to je: vzhodna in zahodna obal južnega dela Prednje Indije z istoimenskim glavnim mestom) je bila razprava o šolah katoliških misijonarjev. Razpravo je sprožil komunistični zastopnik Sabramania Bhatt, ki je na povelje Moskve vložil interpelacijo zoper misijonske šole. Na to interpelacijo je obširno odgovoril prosvetni minister, ki je med drugim izjavil: »Bili bi zelo nehvaležni, ako bi ne priznali vsega tega, kar so misijonarji storili za nas in kar še delajo. Mnogi od nas — smem reči: večina — smo prejeli pouk in vzgojo od misijonarjev; to pa ne pomeni, da smo se ločili od naroda in naših tradicij (izročil). Upam, da od danes naprej ne bo več neugodnih pripomb na račun misijonskih ustanov, ki delajo za kulturni napredek naše dežele, in da člani parlamenta ne bodo izjavili več kakšnega ugovora ali kakšne pritožbe radi misijonov.« Ministrove besede je parlament sprejel s toplim priznanjem.

Romanje k Mariji Bistrici, Zagreb, Rajhenburg in Celje se vrši dne 26. in 27. avgusta iz Ptuja in Središča. Cena 85 Din. Vlak vozi iz Ptuja dne 26. avgusta ob 7. uri, se ustavi na vseh postajah. Voditelj romanja bo p. Ladislav iz Celja.

800letnica samostana belih menihov v Stični na Dolenjskem in obletnica evharističnega kongresa.

Zadnje nedeljo se je vršila veličastna proslava 800 letnice stiškega samostana in obletnica evharističnega kongresa. Pred podobo stiške žalostne Matere božje je obnovilo sklepe evharističnega kongresa 25 tisoč vernikov s škofi: dr. Jegličem, dr. Tomažičem, dr. Rožmanom in dr. Srebrničem s Krka. Veliko odličnih osebnosti je pohitelo v Stično že v soboto in se je udeležilo nočne procesije 8000 fantov in mož. Glavne slavnosti so bile v nedeljo. Cerkevni govor zjutraj ob 6. uri je imel v samostanski cerkvi g. lavantinski vladika dr. Tomažič. Na širokem in prostornem samostanskem dvorišču pod velikim belim križem je bila slovesna služba božja. Cerkevni govor je imel ljubljanski škof dr. G. Rožman. Prireditev so počastili minister

dr. A. Korošec, ban dr. Natlačen, divizijski general Nedeljkovič, ljubljanski župan in cerkveni ter javni odličnjaki v spremstvu zastopnikov številnih organizacij.

Slovesni službi božji je sledilo manifestacijsko zborovanje, katerega je otvoril predsednik Kat. akcije g. dr. Žitko, ki je predlagal z ljudskim navdušenjem sprejete brzojavke: sv. Očetu Piju XI., kralju Petru II. ter knezu namestniku Pavlu.

Prvi slavnostni govornik je bil stiški opat dr. Avguštin Kastelic. Druge slavnostne besede je govoril predsednik KA dr. Žitko.

V nedeljo popoldne se je vršila ob pokanju topičev glavna jubilejna procesija, katero je zaključila himna »Povsod Boga«.

Tako bleščeče
sveže kakor prvi dan
po vsakem pranju

Vedno z
GAZELA
TERPENTINOVIM MILOM

Pere res belo!

NOVICE

Osebnosti.

Dolgoletni strojni stavec Cirilove tiskarne odlikovan. Red sv. Save je podeljen g. Karlu Stržina, strojnemu stavcu v Cirilovi tiskarni. G. Stržina je priznanje na najvišjem mestu zaslužil. Rodil se je leta 1881. v Ljubljani. V tiskarniško obrt je stopil po ljubljanskem potresu l. 1895. Bil je tudi v Nemčiji in Švici. V Cirilovi tiskarni je od leta 1905. Ves čas je stavljal »Slov. gospodarja«, »Stražo«, »Nedeljo« in druge liste, ki so in še izhajajo v naši tiskarni. Delo stavca je vršil vestno in z največjo požrtvovalnostjo posebno med svetovno vojno. Lansko leto je praznoval 40 letnico tiskarske obrti. Ko je zloglasna »Orjuna« v noči napadla in razbila stroje tiskarne, je strojni stavec Stržina slučajno ušel napadu. Odlikovani pa nima samo za slug v tiskarski stroki, ampak je storil veliko tudi v javnem življenju. Po preobratu je bil prvi slovenski občinski tajnik na Pobrežju pri Mariboru. Nato občinski svetovalec pod gerentom, štiri leta pod župan, šest let župan ter član mariborskega okrajnega zastopa. Ustanovil je na Pobrežju Rdeči križ in hvalevredno delujoče Pogrebno društvo. K res zasluženemu odlikovanju častita g. Stržina iskreno hvaležni »Slov. gospodar« z željo, da bi red sv. Save nosil dolgo pri telesnem zdravju in duševni čistosti.

Novo sv. mašo je daroval pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah g. pater Alojzij Horvat iz Gabrnika. Pridigal mu je g. minorski gvardijan iz ptujskega samostana. Mašniško posvečenje je prejel v Mariboru v škofovi kapeli 15. t. m. kapucin g. Engelbert Bojnec.

40letni obrtni jubilej je obhajal v Mariboru g. Franc Racek, obče znani dimni

karski mojster. Jubilant se je rodil leta 1868 v Ljutomeru kot sin trgovca. Zgodaj je prišel v Maribor, kjer izvršuje že 40 let samostojno obrt. K 40letnici naše štastitke!

Stoletnico je praznoval dne 18. avgusta v Ajbi na Goriškem vrli slovenski mož Mihael Škodnik, po domače Kmetov stric.

Nesreče.

Smrtno povožen od avtomobila. Na cesti med Slovenjgradcom in Dravogradom je prišlo do trčenja, ki je zahtevalo smrtno žrtev. Pri posestniku Francu Tretnjaku uslužbeni 25 letni hlapec Jožef Repnik se je hotel na kolesu odpeljati v Slovenjgradec. Repnik je zdrčal na kolesu tako naglo z dvorišča, da ni zapazil avtomobila zagrebške tvrdke za barve »Chromos«. Avto je šofiral uradnik imenovane firme Viljem Wiesinger. Skušal je vozilo zaustaviti v zadnjem trenutku, da bi preprečil trčenje s kolesarjem. Avto pa je le zagrabil Repnika, ga podrl in ga vlekel seboj nekaj metrov. Wiesinger je težko poškodovanega kolikor mogoče naglo spravil v bolnico v Slovenjgradec, kjer je pa kljub skrbni zdravniški pomoči drugi dan po nesreči umrl.

Nesreča v kamnolomu. V kamnolomu nad Ribnico na Pohorju je bil zaposlen kot pomožni delavec Leopold Repatec. V kamnolomu ga je presenetil zemeljski plaz, ki ga je zasul in mu zlomil levo nogo. Poškodovanega so prepeljali v mariborsko bolnico.

Podlegla poškodbam. Zadnjič smo poročali, da je bila v Košakih pri Mariboru od avtomobila povožena 70 letna Jožefa Očkerl, ki je bila v nedeljo 9. avgusta na potu od Sv. Jakoba v Maribor. Težko poškodovano staro so takoj spravili v mariborsko bolnico, kjer je čez par dni umrla.

Gospodarsko poslopje zgorelo. Na Teznu pri Mariboru je zgorelo gospodarsko poslopje Neže Skale. Ogenj je izbruhnil, ko so domači spali. Komaj so rešili dve kravi, zgorele so kokoši. Gasilci so oteli hišo. Škode je za 40.000 Din.

Gospodarsko poslopje žrtev požara. V Selcah pri Sv. Barbari v Slov. goricah je upepelil ogenj 18.000 Din vredno gospodarsko poslopje posestniku Martinu Bevku.

Usodepolno igrakkanje z vžigalicami. Mladoletni otroci viničarja Vinka Geratiča so se igrali z vžigalicami, ko sta bila starša pri sv. maši. Nastal je požar, ki je uničil posestniku Ignacu Doklu viničarijo na Ločkem vrhu pri Sv. Trojici v Sl. gor. Viničarju Geratiču je uničil ogenj celotno opremo in 600 Din gotovine.

Štiri požari na Dravskem polju. V Stražgojncih pri Cirkovcah na Dravskem polju je zgorelo posestniku Jožefu Pavku gospodarsko poslopje z vsemi poljskimi pridelki. — V Spodnjih Jablanah je krog polnoči izbruhnil požar in je zajel domačije: Jožefa Unuka, Jerneja Beraniča ter Frangeša. Vsi trije pogorelci so ob gospodarska poslopja, ob spravljenih poljskih pridelkih in orodjih. Pri gašenju je dobila hude opekline posestnica Elizabeta Unuk, katero so spravili v tujsko bolnico. Škoda znaša 150.000 Din.

Veliko gospodarsko poslopje pogorelo. V Zgornjih Verjanah pri Sv. Trojici v Slov. goricah je upepelil ogenj veliko gospodar-

sko poslopje posestniku Jožefu Magdiču. Zgorela je krma, le živino so rešili. Pri gašenju se je hudo opekla Magdičeva žena Jožefa. Škoda znaša 80.000 Din in je le delno krita z zavarovalnino. Ogenj je bil podtaknjen, ker je začelo goreti na več mestih poslopja istočasno.

Starši, zaklepajte vžigalice pred nedoraslo deco. Pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju je začelo goreti gospodarsko poslopje posestnice Jere Planinšek. Plamen je preskočil tudi na sosedno poslopje posestnika Jožefa Drevenšek. Kljub temu, da so bili gasilci požrtvovalno na delu, sta pogoreli obe poslopji. Škode je nad 50 tisoč Din in je tem bolj občutna, ker so zgoreli spravljeni poljski pridelki, krma in razno orodje. Orožnik so ugotovili, da je povzro-

čil požarno nesrečo 7 letni fantek Albin Ogrizek, ki je v preskrbi posestnice Antonije Domanjko. Dečko je našel doma vžigalice in je užgal na škednju slamo iz veselja nad ognjem. Že nekaj dni poprej je zakresil v gospodarskem poslopju ogenj, katerega so še pa pravočasno pogasili. Starejši ljudje na deželi bi morali paziti, da bi nedorasli otroci ne mogli do vžigalic.

Prevžitkar smrtno ponesrečil. Na Videžu pri Slov. Bistrici je živel kot prevžitkar pri svoji hčeri Ivani Leskovar Anton Robar. Po lestvi je šel na skedenj po seno. Na vrhu lestve se mu je zavrtilo v glavi. Padel je z lestve ter je priletel z glavo ob kolo v skednju shranjenega voza tako nesrečno, da je obležal mrtev.

Japonska darila za Adolfa Hitlerja. Iz vseh krajev Japonske so zbrali darila, katera bodo odposlali v Berlin Hitlerju. Med darili je znameniti japonski meč, japonska narodna zastava, slike itd.

Vojaška diktatura kot obramba proti komunističnim prevratnim nakanam na Grškem.

Vse za vse šole bomo kupovali v knjigarnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in v Ptuj!

Neurje s točo je zelo hudo udarilo okoli Sv. Ane v Slov. goricah. Uničenih je 80% vseh pridelkov. Največ so trpeli kraji Žice, Ščavnica, Žitence, Zg. Gašteraj in Jurjevski dol. Najhujše prizadetim bo morala priskočiti na pomoč oblast.

Nesreča kolesarja. Hude notranje poškodbe je dobil pri padcu s kolesa Ivan Kampl, 17 letni ključavničarski vajenec iz Grajene pri Ptuj, ki je padel s kolesa v obcestni jarek. Poškodovanega so oddali v ptujsko bolnico.

Avto in voz trčila. V noči je došlo na Bregu pri Ptuj do trčenja, ki bi bilo postalo lahko usodno. Z enovprežnim vozom se je vračala proti domu krčmarica in posestnica Jožefa Strašil iz Brega. Naenkrat se je pojavil avto z veselo družbo. Radi brzine se ni mogel šofer več ogniti vozu in se je zaletel vanj. Na srečo se nobeni osebi ni ničesar zgodilo, le voz in avto sta hudo poškodovana.

Huda avtomobilska nesreča. V Vojniku pri Celju se je zgodila zadnja nedelja huda avtomobilska nesreča vsled trčenja. Celjski avtoizvošček Ignacij Toplak je peljal pet izletnikov v Dobrno. Na ovinku pri Brezovnikovi trgovini v Vojniku je zadel v Toplakov avto drug avtomobil, katerega je šofiral njegov lastnik, 33 letni inženir Ciniburg Oldrich iz Melnika na Češkem, ki je bil na potu v Dubrovnik. Ciniburg je vozil po napačni strani in radi tega je došlo do usodnega trčenja. Oba avtomobila sta razbita, vsi potniki so več ali manj poškodovani, Ciniburgu je počila lobanja in je med prevozom v celjsko bolnico umrl.

Padel z drevesa in si zlomil obe roki. Franc Berglez, 15 letni sin čevljarkega mojstra, je padel v Celju za Kresijo z lipe in si je zlomil obe roki. Berglezov mlajši brat je pred dvema letoma za Kresijo smrtno ponesrečil, ko je padla nanj gramozna truga in ga ubila.

Plaz kamenja se zrušil. Na Marijin praznik so šli s Skute v Kamniških planinah

proti Okrešlju in Logarski dolini 19 letni Ulrik Mölzer in trije njegovi tovariši iz Sinče vasi na Koroškem. Pod Skuto je stopil Mölzer k potočku po vodo. Naenkrat se je utrgal plaz kamenja in ga je podsul. Podsutega so reševali vso noč in so ga s težkimi poškodbami oddali v celjsko bolnico.

Pri podiranju bukve ponesrečil. V Novi vasi pri št. Jurju ob juž. žel. je podiral v gozdu bukev 30 letni Josip Jonak iz Zagreba. Drevo je padlo nanj in ga je hudo poškodovalo na znotraj. Poškodovanega so prepeljali v celjsko bolnico.

Padel v prepad in se ubil. V gozdu Črni vrh pri Sv. Jurju ob Taboru je smrtno ponesrečil 67 letni delavec Jurij Šošter, doma s Črnega vrha. Šel je skozi gozd po ozki stezi nad prepadom. Padel je po nesreči 50 m globoko in se je na mestu ubil.

Nesreča železničarja. 28 letni železničar Vinko Požlep iz Tevč pri Laškem je hotel podložiti kamen na železniški progi pod dresino, da bi jo ustavil. Dresina ga je tako hudo zadela v glavo, da so ga prepeljali v celjsko bolnico s prebito lobanjo.

Studentje! Tudi vašim domačim bo prav, ako boste povedali, da kupujete tam, kjer je za vas najugodnejše, to je v knjigarnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in v Ptuj!

Smrtno je povozil vlak neznan žensko med postajama Zalog in Laze.

Nesreča z motornim kolesom. V Ljubljani na Glincah je zavozil ob tramvajski kandelaber Milenko Markovič, 33 letni poročnik kolesarskega bataljona. Poškodovanega so oddali v ljubljansko vojaško bolnico.

Skedenj in hlev pogorela. Blizu Mirne na Dolenjskem je udarila strela v skedenj posestnika Franca Jermana. Ogenj je upepelil skedenj in hleve. Gasilci so oteli ostale zgradbe. V trenutku udara strele sta bila na skednju dva otroka, ki sta pa ostala nepoškodovana in so ju rešili, predno se je požarna nesreča razmahnila.

Dinamitna patrona je eksplodirala v roki 31 letnemu brezposelnemu zidarju Francu

Kokalj iz Štude pri Domžalah, ko je na prepovedan način z dinamitom lovil ribe. Eksplozija mu je raztrgala obe roki in ga poškodovala po obrazu in nogah.

Ogenj uničil 12 kmetij. V vasi Pilatovci v Beli krajini je uničil ogenj 12 posestnikom 19 poslopj.

Pri delu ga zadela kap. Pri montiranju električne naprave v Stični na Dolenjskem je smrtno zadela kap Alojzija Matjašiča iz Grosuplja, uslužbenca pri banovinskem elektrovozu.

Trojni udar strele. Dne 17. avgusta je udarila strela v Rovtah nad Logatcem predpoldne v županov hlev. Strela ni znetila ognja, pač pa je ubila 500 Din vredno svinjo. Popoldne istega dne je užgal udar strele kozolec dvojnik Francu Kuncu, ki ima škode 30.000 Din. Dne 13. avgusta okoli pol 11. ure je urezala strela pri Devici Mariji v Polju pri Ljubljani v poslopje g. Kastelica, kjer je pri najemniku Jurcu v sobi razmetavala in kvarila

Krajevne šolske odbore prosimo, da svoja naročila za šolske potrebščine pošljejo na naslov: Tiskarna sv. Cirila v Mariboru ali v Ptuj.

Enl uničujejo življenjske potrebščine,

drugi umirajo od gladi! Ameriški urad za trgovino poroča iz leta 1935, da so v izogib padcu cen samo marca omenjenega leta v Braziliji zažgali 7.7 milijonov vreč kave. V prvi tretjini leta 1935 so v Združenih ameriških državah poklali 6.7 milijona svinj, katere so predelali v umetna gnojila. Ravnotam so z ognjem uničili 2 milijona ton riža. V Los Angeles v Združenih ameriških državah so dnevno zlili v morje 200.000 l mleka, da bi obdržali cene sirovemu maslu. V prvem četrtletju leta 1935 so v Združenih državah pobili 600.000 krav in to tudi radi padanja cen maslu. V Bretagni

Ciganka.

Povest iz domačih hribov.

13

»Potem bom moral najine račune na veliki zvon obesiti.«

»Nikar ne misli, da me boš z grožnjami ustrašoval!... Nikoli ne boš storil, kar groziš; saj bi bilo zate še nevarneje ko zame.«

»Bogve! Sila kola lomi. Kakor je zdaj z menoj, mi je čisto vseeno. Kaj bom vso zimo zmrzoval in stradal pa še babo moral poslušati, ko se mi cmeri? Rajši grem sedet; tam mi bo bolje.«

»Stori, kar hočeš! Jaz ti ne dam ničesar.«

»Dobro! Tedaj sva opravila. Toda v kratkem se bova spet srečala. Na svidenje na sodnji!«

Cigan se je naglo obrnil in jo je mahnil okoli hriba, ne da bi se ozrl. Kakih sto korakov je že odšel, tedaj je zagrmel za njim Osojnikov bas:

»Stoj, he! Pojdi sem!«

»Ali meni kaj hočeš?« se je ozrl cigan.

»Da, zmeniti se morava še nekaj. Pojdi sem!«

Počasi, kakor da okleva, se je obiral cigan.

»Če si res v taki stiski, kakor praviš, bi ti morda še mogel kaj pomagati,« je začel Osojnik, »ali storiti mi moraš nekaj. Za nič ne da nihče nič.«

»Vsega sem voljen. Povej, kaj naj storim!«

»Spravi mi to črnuljo v kraj!«

»Ho, tako neumen nisem. Ciganka Vanda je meni prav tako potrebna kakor tebi,« se je posmehoval cigan; »pa me tudi prav nič ne veseli, da bi mi nataknil vrv na vrat.«

»Tako nisem mislil,« je zatrobil Osojnik s svojim basom. »Nikakor ne zahtevam, da jo ubiješ. Odtod jo spravi, iz našega kraja, iz naše dežele, čim dalje, tem bolje!«

»Kolikor vem, sploh ni več tu.«

»Zdaj ne. Pa spet pride in bo napravila še večjo zmedo in nesrečo ko doslej. Vse načrte mi bo prekrizala.«

»No, to bi rad vedel, kaj.«

»S svojimi ciganskimi coprnijami je Ravnjaka čisto zmešala, tako da se je ves zatelebal v njo.«

»Kaj pa se za Ravnjaka brigaš?«

»Čakaj; po resnici ti bom povedal. Ravnjak je že več let za mojo najmlajšo, za Lenčko, hodil in je bilo vse že na tem, da jo vzame. Nekaj časa sem pa ga ni več blizu in tudi za Lenčko se ne meni več. Tista coprnica ga je urekla, ker ga sama hoče vzeti. Na to meri, četudi še na skrivaj. Ujela ga je že čisto vsega.«

»Kaj, naša deklina? Vanda? Da je tako prebrisana?« se je cigan na moč čudil.

Obraz mu je spreletel zmagovit nasmeh, toda le za trenutek, koj nato je dejal na videz ravnodušno:

pohištvo ter oplazila in omamila njegovo hčerko, da ji je moral zdravnik nuditi pomoč. Nato je prebila strop in v hlevu ubila eno kravo, drugo pa omamila. — Ubilo kravo je posestnik kupil prejšnji dan. Strela je nato oplazila nekaj vogalov sosednjih hiš, nato pa menda ista strela preskočila na skoraj 700 metrov oddaljeno gospodarsko poslopje vdove Škrjanc, kjer se je užgalo seno, nato odskočila v vodnjak, od tam pa v zemljo. Čuden slučaj je hotel, da je gori omenjeni Kastelic pred nekaj dnevi pripeljal seno k tej vdovi v hrambo za novo kupljeno kravo. Tako je nesreča tem večja, ker mu je strela ugonobila kravo in seno. Škrjančevi pa je pogorelo ostrešje in razni drugi predmeti kakor tudi precej drv. Škode ima 7000 Din. Zavarovana pa je bila za malo vsoto.

Utonil v Blejskem jezeru. Pri kopanju je utonil v Blejskem jezeru Franc Koboile, poštni uradnik, doma iz Konjic.

Nenadna smrt italijanskega zdravnika v brzovlaku. Dne 13. avgusta dopoldne je odpeljal iz Postojne posebni vlak italijanske izletnike skozi Slovenijo v Budimpešto. Med postajama Zalog in Laze je smrtno zadela kap dr. Franca Braccapaccia, 42 letnega zdravnika iz Neapolja.

Razne novice

Petdesetletnico je slavilo na praznik Marijinega Vnebovzetja gasilsko društvo v Framu pri Mariboru.

Državna klasična gimnazija v Mariboru. Na tem zavodu se bodo vršili popravni izpiti po sledečem redu: Popravni nižji tečajni izpit 25. avgusta, zjutraj ob osmih, popravni višji tečajni izpit, pismeni 25. avgusta, ustmeni 26. avgusta, obakrat zjutraj ob osmih. Drugi popravni in razredni izpiti pričnejo 27. avgusta ob osmih zjutraj. Podrobni načrt je nabit na razglasni tabli v šolske veži. Vpisovanje se bo vršilo po razporedu, kakor je objavljen v letnem izveščju.

Na drž. real. gimnaziji v Ptujju bodo razredni in popravni izpiti po temle redu: 26. avg.

Trgovci, kupujte šolske potrebščine za domače šole pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru ali v Ptujju!

razredni izpiti za II.a in V. razred, 27. avg. popravni izpiti za I.b in II.a razred, 28. avgusta popravni izpiti za II.b in V. razred, 29. avgusta popravni izpiti za III.a, III.b in VI. in VII. razred, 31. avgusta popravni izpiti za I.a razred ter nižji in višji teč. izpit.

Revolucija v cenah. Radi nakupa dveh tovarniških zalog čez 100.000 m blaga prodajam kretan in modrotisk 6 Din, delen 7 Din, cefir 8 Din, krep 9 Din, svila 11 Din, volna s svilo 13.—, 15.—, 17.— Din. Stermecki. 000

Rekordni polet ruskega aeroplana. Sovjetski enomotorni aeroplan Ant-25, katerega vodijo letalci Čekalov, Bajdukov in Beljakov, se je vzdignil v Moskvi ter je letel v Barenovo, na zemljo Franca Josipa v severnem ledenem morju, čez nos Čeljuskin v Petropavlovsk na Kamčatki. Od tam se je vrnil nazaj ter je pristal na malem otoku v reki Amur blizu mesta Nikclajevsk. Vkljub dvakratnim hudim viharjem je ostal v zraku 56 ur in 20 minut. Pretekel je 9374 km. Sovjeti imajo okrog 5000 vojnih aeroplanov, kar je strašna moč proti vsakemu sovražniku.

Starši, ki dajete denar za šolske potrebščine, opozorite svoje otroke, da kupujejo v Tiskarni sv. Cirila!

Obžalovanja vredni slučaj.

NOVA RAZJASNITEV GLEDE UMORA NA POBREŽJU PRI MARIBORU.

Zadeva umora vpokojenega financarja Stranjšeka na Pobrežju pri Mariboru, ki je pred dobrim mesecem razburjala celi Maribor, je po izpovedih prijatih zločincev že takorekoč čisto pojasnjena.

Kakor znano, sta bila pred nekaj tedni domnevana morilca Stranjšeka, Karl Stern in Ivan Koler, na podlagi tiralice iz Maribora aretirana v Leobnu na Zgorn. Štajerskem. Tekom zasliševanj sta krvav zločin priznala in je bilo tozadevno gradivo poslano mariborski oblasti.

Stern je priznal, da je umoril Stranjšeka dne 8. julija zjutraj v kuhinji in ga oropal. K zločinu bi ga naj bil nagovoril znani Franc Belak, kovaški pomočnik s

Pobrežja. En dan pred umorom je Sternu in Kolerju razložil Belak v Magdalenskem parku zločinski načrt in Stern si je nato natančno ogledal Stranjšekovo hišo.

Trojica je sklenila, naj obišče K. Stern Stranjšeka in ga naj vpraša, če ima stanovanje, da ga odda. Nato bi naj izsilil od njega 30.000 Din, katere so lopovi domnevali pri financarju. Koler bi naj stal na straži pred hišo in Belak bi naj čakal doma na plen.

Ko je stopil Stern v Stranjšekovo kuhinjo, ga je vprašal, kakor je bilo sklenjeno, in je zahteval od njega denar. Stranjšek je rekel, da bo prinesel zahtevano svoto iz sosednje sobe, a se je vrnil s svojo staro službeno sabljo in se je postavil v bran. Nato se je pognal Stern vanj, ga je zagrabil krog vratu in ga je zadavil v osmih minutah.

Ko je ležal Stranjšek mrtev na tleh, je morilec nasilno odprl omaro. Odnesele je iz nje 4800 Din in ne 30.000 Din. Nikdo ga ni videl, ko je zginil z denarjem. S Kolerjem se je nato odpeljal Stern v avtobusu v Celje in od tam v Zagreb, kjer sta se zadrževala pet dni v hotelu. Iz Zagreba sta se vrnila nazaj v Maribor, vendar se nista oglasila na domu na Pobrežju, ampak sta se vtihotapila v Avstrijo, kjer sta se čutila na varnem.

V istem smislu se glasi tudi Kolerjeva izpoved.

Na podlagi omenjenega obtežilnega gradiva je bil te dni na Pobrežju aretiran v svojem stanovanju Belak in izročen mariborskemu okrožnemu sodišču. Aretirani zanika, da bi Sterna poznal, pač pa prizna, da je govoril o izropanju Stranjšeka s Kolerjem.

Stern in Koler bosta v kratkem prepekljana iz Leobna v Maribor.

Vlom v stanovanje. V Mariboru se je priklatil skozi okno v stanovanje sodnika dr. Kežžerja v Vrtni ulici neznanec in mu je odnesel obleke za 6500 Din.

Svoji k svojim ne sme biti samo prazna beseda! Zato kupujte v Tiskarni sv. Cirila.

»Da bi Ravnjak ciganko vzel — nak, tega pa ne verjamem.«

»Jaz tudi težko verjamem,« je pritrdil Osojnik; »mogoče je pa le. Pri vas ciganih se ženske naučijo raznih coprnij, da premotijo in zmešajo moške. Saj si brez čarovnije že tega ne morem misliti, da se je mogla deklica na Ravnah tako udomačiti.«

Ciganski poglavar se je moral siliti, da se ni zamejal. Ugriznil se je v jezik, pogledal hudo resno in dejal:

»Ne morem tajiti, da so res take coprnije... Ako se ciganka zapne, se ji tudi posreči, da moškega čisto zmeša.«

»Torej vidiš: sam praviš, da more. Zapela pa se je, prekleta črnuhlja; prisegel bi, da se je.«

»To ne sme biti, Ravnjaka ne sme dobiti. Saj bi nas cigane pobili. To bom že prekrizal.«

»Kako pa, bi rad vedel.«

»Rekel bom Ravnjaku, da je deklina moja in da mu je kot oče nikoli ne dam.«

»To ne pomaga nič; dekle ima leta in lahko stori, kar hoče.«

»Potem vem nekaj drugega, kar mu bo vzelo za vselej veselje, da bi jo vzel. Le počakaj!«

»No, kaj?«

»To je moja skrivnost. Le toliko ti povem, da mi je o dekletu nekaj takega znano, da se bo Rav-

njaku želodec obrnil, tako se mu bo studilo, ko to čuje.«

»Ha, ali je kaj zagrešila? Kaj prav hudega, kaj? Toda Ravnjak ne bo verjel.«

»Pripeljal mu bom take priče, da bo moral verjeti; ali priče so drage, denarja pa nimam.«

»Opravi to, razdvoji ju — dal ti bom toliko denarja, da boš zadovoljen!«

»Ne, moj ljubi, kakor zadnjič, tako se danes ne dam. Da bi si usta že prej brisal, preden sem klobaso pojedel — ne! Takoj tukaj zdaj mi daj denar; drugače še z mezinem ne ganem.«

»Odkod pa naj vzamem denar tu na planini?«

»Saj ga imaš pri sebi. Prerad ga imaš, da bi ga kje pušcal. Toliko te že poznam... Jaz pa brez denarja ne opravi ničesar.«

»Prekleti cigan, koliko pa hočeš?«

»Osem tisoč, nič več in nič manj.«

»Ali si nor? — S tem denarjem si kupim že malo kmetijo.«

»Pa si jo kupi, če misliš, da je tako boljše zate! Mene pa pusti, da grem svojo pot!«

Osojnik se je popraskal za ušesi in preudarjal. Čez nekoliko časa je dejal:

»Štiri tisoč imam pri sebi — da več nimam, ti prisežem. Teh štiri tisoč ti dam danes; one štiri ti bom plačal, ko boš med črnuhljo in Ravnjakom na-

na Francoskem so izsuli ribiči pol milijona slanikov v morje, na Holandskem so uničili 100 tisoč prašičkov, na Danskem 25 tisoč krav. Sedaj pa si še oglejmo drugo stran tega skrajno in neverjetno brezvestnega uničevanja. Po podatkih statističnega urada Društva narodov j. leta 1934 umrlo od glada 2.4 milijonov ljudi, 1.2 milijonov je izvršilo samomor zaradi pomanjkanja in ena četrtnina celotnega človeštva se je le s težavo preživela.

Najkoristnejše drevo na svetu

je v Braziliji rastoče mlečno drevo. Rodi sad, ki ima okus kakor naše jagode. Deblo izloča sok, ki povsem nado-

Vlom v trgovino. Neznanci so vlomili skozi nasilno razširjeno mrežo na oknu v Breznem ob Dravi v trgovino trgovca Pavla Pinterič. Odnegli so raznega blaga za tri tisoč Din.

Poč vlak se je vrgel pred postajo Hajdina Franc Tomažič, 69 letni krojač iz Ptuja. Vzrok samomora je beda.

Nasilen dežnikar in brusac. V št. Vidu pri Ptujju je dobil zatočišče na šklednju dežnikar in brusac Filip Čeh. V pijanosti je nadlegoval mimoidoče vaščane. Ker so bili vsi opomini, naj bo miren, zaman, je dobil občinski tajnik od župana nalog, da nemirneža in zmerjača spravi v sosedno občino. Tajnik se je podal k Čehu in je zahteval od njega dokumente. Pozvani se ni zmenil za tajnikovo zahtevo in radi tega so poklicali na pomoč žandarje. Ko sta se orožnika pojavila v šklednju, kamor se je potegnil Čeh, je ta naravnost pobesnel. Naenkrat je potegnil nož in se je zabodel v vrat. Z zevačo rano so brusaca spravili v ptujsko bolnico, kjer upajo, da ga bodo ohranili pri življenju.

Roparski napad brez plena. Danijel Car, 47 letni gostilničar iz Slov. Bistrice se je peljal na kolesu v Celje. Med potjo so ga napadli neznanci in zahtevali od njega denar. Car je padel s kolesa ter si zlomil desno roko. Na tleh ležečemu so preiskali vse žepke. Ker niso našli pri njem denarja, so ga pustili in zginili. Pozneje so Carja oddali v celjsko bolnico.

Naplavljen truplo samomorilca. Pri št. Janžu na Dravskem polju je naplavila Drava truplo Franca Kranarja, ki je skočil v Mariboru dne 7. avgusta v vodo z dravske brvi v samomorilnem namenu.

Pijani fantje streljali na dve ženski. — Krvava dejanja se po deželi žalibog vedno bolj množijo. Dne 11. avgusta zvečer je bil izvršen v Turškem vrhu v Halozah napad, pri katerem je napadlo deset pijanih fantov dve ženski in na nju streljalo. Le slučaj je, da nista obe napadeni bili zadeti smrtno. O poteku vse obsodbe vrednega zločina nam poročajo to-le: 56-letna posestnica Marija Kukec s Turškega vrha se je vračala proti večeru s svojo omoženo hčerko Julijano Kokot z njive

proti domu. Na odprti cesti jima je prišlo nasproti kakih deset fantov. Brez vsakega povoda so začeli pijanci ženski izzivati in so slednjič na revi streljali. Posestnico Kukec je zadela krogla v levo nogo, njeno hčerko pa kar tri. Na klice napadenih so se lopovi razkropili. Obe ranjeni so oddali v bolnico, napadalec zasledujejo orožniki.

Ga izropali in vrgli na ogenj. Da bi si poiskal zaslužek na drugi strani Gorjancev, se je podal na pot Jožef Srebrnjak, 55 letni zidar in posestnik iz V. Roj pri št. Jerneju na Dolenjskem. Po pešpoti je prišel blizu majhne cerkvice na vrhu Gorjancev. Zapazil je ogenj, ob katerem sta stala dva našemljena in s karabinkama oborožena vojaka in ena prebolečena ženska, ki je bila najbrž moški. Srebrnjak se je približal ognju in prosil, če bi si smel prižgati cigareto. Trojica ga je prijela, mu odvzela 40 Din, katere je imel pri sebi, ga zvezala, vrgla na ogenj in zginila. Z zadnjimi močmi ter ves opečen se je Srebrnjak privlekel do bližnje vasi Vodenice, odkoder so ga odpeljali k zdravniku v Kostanjevico, ki je odredil prevoz v bolnico. Srebrnjakove opekline so zelo resnega značaja.

Izpred sodišča.

Za krvavo dejanje 15 let ječe. V Mariboru je bil 11. avgusta obsojen na 15 let ječe 47letni mesarski pomočnik Ferdinand Knapič. Ozadje obsodbe je krvav zločin, katerega je zagrešil obsojeni 12. februarja na dravskem mostu v Mariboru nad 45letno Terezijo Konrad. Obtožnica je navajala, da se je pustila zavarovati pri mariborski »Samopomoči« za 22.000 Din obsojenčeva mati Ana Knapič. Ker ni mogla izpolnjevati zavarovalnih obveznosti, je odstopila policio Tereziji Konrad, s katero sta si bili dobri. Konradova je plačevala redno obveznosti. Po smrti Knapičeve leta 1934 je dobila Konradova celo posmrtnino izplačano. Med Konradovo, Ferdinandom Knapičem in njegovo sestro je obstojal dogovor, da bo Ana Konrad po materni smrti izplačala Ferdinandu in njegovi sestri vsakemu po

BATERIJE CROATIA

žepne anodne-ogrevače, izdeluje samo domača tvornica

IVAN PASPA I SINOVI
ZAGREB, KOTURAŠKA 69

3000 Din. Ker tega ni storila, je prišlo do tožbe, katero je Konradova dobila. Radi navedenih vzrokov je kuhal Ferd. Knapič na Konradovo jezó in je iskal priliko, da bi se nad njo maščeval. Dne 12. februarja je že na vse zgodaj popival po mariborskih krčmah in prežal na svojo nasprotnico. Krog 12. ure predpoldne jo je pričakal na glavnem mostu in jo je vpricho občinstva zaklal z osmimi zabodljaji z nožem.

Obsojen, ker je sleparil s hranilnimi knjižicami. V Ljubljani je bila 14. avgusta razglašena obsodba nad Jožefom Grašekom radi zločina prevare s hranilnimi knjižicami v 205 slučajih, dalje radi prestopka oderuštva in radi zločina ponarejanja domačih listin na skupno kazen treh in pol leta robije. V kazni se mu vsteje preiskovalni zapor od 21. novembra 1935 naprej.

Slovenska Krajina.

Sobota. V torek 11. avgusta se je vršil v Martinišču redni občni zbor Slovenskega kat. akad. društva »Zavednost«. Občni zbor je trajal skoraj do 14. ure. Za predsednika društva je bil izvoljen g. Berden Pavel, ki se radi zaposlenosti občnega zbora ni udeležil. Bilo je precej ostre, brezplodne debate. Duhovi so vedno najbolj razburijo, ko pride na dnevni red časopisje. Pa že dajte enkrat to zadevo ad acta! Sofizem gor, sofizem dol. Ta občni zbor je pokazal, da se Klub prekmurskih akademikov zelo moti, če misli, da se bo »Zavednost« cepila v borbi proti komunistom.

Turnišče. V naši fari se je spet zbudila nalezljiva bolezen takozvana škrlatinka, ki je že par let mirovala.

mešča mleko od krav. Domačini krijejo svoje potrebe na mleku iz teh dreves. Iz drevesa pridobljeno mleko lahko stoji osem tednov, ne da bi se skisalo. Če pa postane kislo, se spremeni v vosek, iz katerega izdelujejo sveče.

Napovedovalcu bodočnosti Kalchasa

je bilo prerokovano, da bo ob gotovi uri umrl. Ko je ta ura prišla, je še živel. Tako se je veselil te lažiprerokbe, svojega tovariša, da je radi smeha tekom par minut umrl.

Izplif za kovaškega mojstra.

V starih časih je bil to nekaterih krajih običaj, da je bil proglašen za kovaškega mojstra oni pomočnik, ki je zgo-

pravil tak plot, da ne prideta skup. — Če vzame Ravnjak mojo Lenčko, ti bom kak stotak še navrgel.»

Zdaj je preudarjal cigan.

»Velja,« je dejal čez čas; »naj bo!«

Iztegnil je obe roki, da mu je kmet naštel denar. Potem se je priklonil in rekel:

»Zdaj pojdem čez Kozjek pa jo bom morda mahnil na Maribor, da ji že tam stopim na rep.«

»Prav! Glej, da bom kmalu kaj čul o tebi — in tudi čutil, da si kaj opravil! Če boš ti name gledal, bom tudi jaz nate; na škodi ti ne bo.«

Ko se je cigan že precej oddaljil od Osojnika, se je zahehetal:

»Osel stari, misliš, da ti bom jaz za osla!... Ampak imenitno mi je posvetil. Zdaj ju imam oba v kleščah: Osojnika in Ravnjaka. Bom videl, kje se bo dalo več zaslužiti.«

Ko je cigan odšel, se je Osojniku obraz razjasnil in lotil se je novih načrtov. Zelel si je Ravnjaka za zeta, pa ne zaradi tega, ker bi hotel hčerki dobro, ampak zato, ker si je na tak način hotel pridobiti najveljavnejšega in najbogatejšega kmeta na Bistrici. Z vsemi silami je hotel to doseči. —

Pred Sinsvetimi so bile na Bistrici občinske volitve in tudi Ravnjak je bil izvoljen. Še v sanjah pa mu ne bi bilo prišlo na misel, da bodo njega — najmlajšega — izbrali za župana. Toda Osojnik se je trudil na vse kriplje, od hiše do hiše je hodil, nago-

varjal, obljubljal, celo grozil — in je res nabral veliko večino za Ravnjaka. Seveda je računl po svoje in zase. Na vsak način si je zaslužil Ravnjakovo hvaležnost. Ravnjak pa, ki županskih poslov ni bil več, bo tudi moral večkrat k Osojniku na dom to in ono vpraševati; obilno delo ga bo tudi odvrčalo od zaljubljenih muh, po vrh ga bo kot župana moralo biti še bolj sram, da bi si ciganko obesil za ženo.

Ravnjak, ki je bil županske časti zelo vesel, je res ob vsaki priliki kazal Osojniku svojo hvaležnost, češče je prihajal na Osoje, z Lenčko se je prijazno menil, celo šalil se je z njo, skrbno pa se je izogibal vsake besede, ki bi ga bila zavezala. S svojim srcem je bil pri Pavli, čeprav jo je zelo redko obiskoval in še niti enkrat ni imel prilike, da bi bil na samem z njo govoril. Včasih ji je napisal kako prisrčno pismo.

Osojnik pa je bil židane volje, kakor da so se mu vse skrbi skadile, čeprav o ciganskem poglavarju ničesar ni slišal in tudi drugače ni bilo čutiti, da je ta kaj opravil.

IX.

Odkar je Urška vpregla »mojstra Smolo« v zakonski jarem, se mu je življenje vse obrnilo. V njegovi koči je bil zdaj red kakor še nikoli prej. V skrinji ni bilo več raznih skled in kotličkov, ampak lepo zložena in očejena obleka; ura na steni je imela